

8688

לונדון, 3.6.37

משה -

רק אטס ראיתי אצל פ.ר. את החומר בדבר מו"ס עס א.ע. ההתחלה אולי ידועה לך, אבל אטרום למען הסדר כל הפרשה.

א) לפני שנה בערך התקיימה חליפת מכתבים. פ. שלח לא. הצעת חכנית על יסוד חברה פרסית בהון של שני מיליונים. החברה תעסוק בהתישבות יהודים וערבי-המזרח משני עברי היבוק. מטעלת ע"ה תקבל מיליון לא"י לישוב ערבים, בחמורה המסור לחברה מיליון דונם מעבר הצפוני של היבוק, לישוב יהודים. היהודים יהיו נתיני ע"ה לכל דבר, אבל תהיה הנהלה עצמית פנימית, מבלי שהצהרת בלפור תחול עליהם. כל ההתישבות תעשה על גוף רצוף אחד.

א. אישר קבלת המכתב והתכנית וחוך הסכמה לתכנית, בתנאי ש.ה.מ. תסכים לכך.

ב) לאחר מסירת תזכירו של א.ע. לועדה כתב פ. שנית, מהנלא על תוכן התזכיר העומד בכתיירה לכל הדעות שא. הביע בעל פה ובכתב, אך מפי ... (שכחה כרגע השם, אחד מאנשי סודו של א.ע.) שמע שהיו נימוקים זמניים לתזכיר זה, ובעצם דעתו של א. לא נשתנתה ועדיין הוא עומד על הסכמתו לתכנית. א. אישר בכתב דברי אישי סודו.

ג) פ. ראה בבואו עכשיו לונדונה את קומטו, הראה לו את חליפת המכתבים והתכנית וביקש לדבר עם א.ג. ק. הביע שביעת רצון מהתכנית והבטיח למסור הדבר לא.ג.

ד) נתקיימה פגישה לפני שבוע בין הורסט, הרברט, גימי, פ.ר. וא.ע. דיברו על התכנית, וא.ע. חזר על הסכמתו - אם מצד מ.ה.מ. לא תהיה התנגדות.

ה) אמרי ראה את א.ג. בענין זה. הוא מרוצה מהתכנית, אבל היות וכל השאלה נידונה בוועדה, ויתכן שיקומו שתי מדינות - מוטב שהדבר יסודר מהוך הסכם שתי המדינות, במקרה שחוקם החלוקם - - - -

אין צורך לתלות חקוות מרובות ומוגזמות במו"ס זה. אולם אין יסוד גם לפסימיזם המוחלט שבסכתבך מיום 25.5.37.

א) עובדה היא שא.ע. נתן הסכמתו המוקדמת - כמובן בחנאי של הסכם מ.ה.מ. אבל הסכמתו זו נטלת ממשרד המושבות ניצול האמחלל שאין זה ענינים אלא ענינו של א.ע.

ב) כניסתם של אנשים כהורסט וגימי לעסק זה משווה לו חשיבות פיננסית ואם התנאים הווליסיים יוכשרו - יש תקווה לכספים.

אם החלוקה חצא למועל עלול כל הדבר להשתנות, אבל "אם" זה הוא לא קטן. עלינו לעשות הכל ובכל זמן למען הכשיר התנאים לכל מיני האפשרויות ואף לא צריך הפחד מ"התאכזבות" לפנוע שום צעד שאין בו נזק כ.הוא לעצמו אם גם תועלתו מוטלת בספק. ואיני מתחרט על הפגישה על דוב ודוד - ואם כי איני משההף האופטימיות של פ.ד. הריני מחשיב מאוד את נכיונותיו ורואה בהם ברכה רבה.

אפש נפגש לואיס עם ליטין ודיבר אהו על הנגב - ששח הקונסציה של חברתו בצפון ודרום, עקבה, וגבול מצרים. כששמע לי שא.ג. הודיע בפרלמנט-שהממשלה חפרטס החלטותיה יחד עם מסקנות הועדה (הדבר לא היה ידוע לו) קפץ ממקומו בהתרמרות: דבר זה לא יתכן. כבר עשו שטות זו בענין המועצה המחוקקת ועכשיו הם עומדים לחזור עליה. - הוא הבטיח לדאוג לנגב וידבר עם א.ג. על מתן אפשרות לפרלמנט לחוות דעה בטרם הממשלה תחליט ~~אשר~~ (אינני מאמין שהממשלה חשנה דעתה בענין זה!) הוא סיפר גם על חוכן עבודתו בועדה: קטרג על האדמיניסטרציה בארץ כגבועה שבאימפריהאילו קרה מה שקרה בארץ - בחורו היו מדכאים המהומות במשך שנים-שלושה ימים.

חיי ראה אחמול והיום רוברט ססיל ואמרי. הציע להם לדרוש הזכות ליהודי ירושלם להצביע במדינה היהודית, חמורת זכות ערבי יפו - להצביע במדינה הערבית. עומרי סבור שהדבר יתכן גם "בוב" ישר הרעיון בעיניו.

חיים הולך מחר פריסה. מק. לא נחקבלה עכשיו כל ידיעה (על פגישה מחר), ומכאן לומד חיים ש"הענין" (הגליל העליון) בסדר. אשרי המאמין!

מה מצב העבודה בארץ - ומה עומדת ההנהלה וההסתדרות לעשות להקמת חוסר העבודה?

אני שולח העתק שיחתו של וורבורג לאחר שובו מלונדון. ידידנו ה. וק. "עיבדו"

אותו כהוגן.

מה שלומך?

ד.ב.ג.

לונדון, 2.6.37

קפלן -

את הדו"ח הרצוף קבלתי מהחברים בנ.י. על ידי סיריני שהגיע הנה אחמול. מתוכו אני רואה שווייז לא שמע היטב את שיחתו. לא אמרתי שהדו"ח (של הועדה המלכותית) גרוע מחלוקה, אמרתי שיתכן שיציע חלוקה או אפילו דבר מה גרוע מחלוקה. אולם עיקרו של הרפורט הם דברי וורבורג. מקור "ידיעותיו" ברור.

אני כותב לוויז על העניינים שנגעו ב"לינסט" ההוא. מי שהוא היום הראה לי מכתב מליכטקי ששמע מפי וורבורג כאילו יש שמועה שהממשלה תשלח מהארץ את ה"פוליסישנס" כשני הצדדים: מצד הערבים את המופתי, מצד היהודים את ב.ג. ושרהוק. השלח דו"ח לאמריקא על כספי ל.ד.ב.

ד.ב.ג.

לונדון, 3.6.37

בן-צבי היקר -

בצער רב נחברר לי באיחור זמן שאני טעיתי ביום אחד. כיום ג' הייתי משום מה בסוח שאתה נוסע מחר, כלומר ביום ד', ולתמהוני הרב שמעתי ביום ג' בערב שאתה ורחל כבר נסעתם. היה שמור אצלי מכתב לארץ על המצב שלא רציתי לשלחו לפני הראותי אותו לך - והנה יצאת דבר שלא ראיתיך יותר ואפילו לא נפרדתי ממך. חפצתי למסור לך הדאגות הכרות המדריכות את מנותתי ביחוד בימים האחרונים.

כידוע לך היו לחיים שתי פגישות עם הפרופסור, אולם איני בסוח אם מה שסיפר לנו חיים קיבל מסיו של הפרופ. - או זו היא התרשמות סובייקטיבית בלבד. לפי דברי חיים הבטיח